

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/265/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115230486
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1115230486.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vičkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: LIASON MARKETING COMPANY LIMITED, so sídlom P.O.Box 983, Victoria, Mahé, Republic of Seychelles, reg. number: 003809, proti žalovanému: Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. februára 2019, č.k. 4C/262/2015-181, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplataenia náhrady škody vo výške 2.700.000 eur s príslušenstvom podľa zák. č. 514/2003 Z.z. a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 21.01.2002 boli štátnymi orgánmi Maďarskej republiky pri pokuse o ich prevoz na územie Slovenskej republiky E. L. C. K. F. zaistené finančné prostriedky vo výške 1.167.280 eur. Dňa 02.12.2004 bolo Generálnou prokuratúrou SR prevzaté trestné konanie proti obvineným E. L. C. K. F., pričom uznesením vyšetrovateľa PPZ, UBOK Košice, odbor Východ ČVS: PPZ-29/BOK-V-I-2005 zo dňa 25.07.2005 bolo proti E. L. C. K. F. začaté trestné stíhanie. Na základe právnej pomoci boli zaistené peňažné prostriedky vyžiadané z Maďarskej republiky, ktoré boli Krajskej prokuratúre Košice I odstúpené dňa 01.06.2012. Dňa 15.10.2012 Krajská prokuratúra Košice I uznesením č. 1Kv 8/12-21, právoplatným dňa 10.11.2012, podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie vedené proti obvineným E. L. C. K. F. zastavila. Uznesením Krajskej prokuratúry Košice I č. 1Kv 8/12 zo dňa 14.11.2012, právoplatným dňa 04.12.2012, vrátila Krajská prokuratúra Košice I zaistené finančné prostriedky vo výške 1.167.280,- eur žalobcovi. Žalobca žiadosťou zo dňa 16.10.2013 požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci. Jeho žiadosť bola opakovane odstúpená z Ministerstva spravodlivosti SR Ministerstvu vnútra SR a Generálnej prokuratúre SR, s tým, že nárok žalobcu nebol uspokojený. Vzhľadom k tomu, že podľa žalobcu nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom štátnych orgánov bolo žalobcovi znemožnené v období od 21.01.2002 do 19.12.2012 nakladať a disponovať so svojimi peňažnými prostriedkami vo výške 1.167.280 eur, žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., pričom výšku škody vyčíslil s poukazom na kurzové rozdiely, v dôsledku ktorých sa hodnota jeho majetku za dané obdobie podľa jeho tvrdenia znížila o 469.492,52 eura a zároveň mu za dané obdobie patrí aj úrok z omeškania počnúc dňom 22.01.2002 vrátane, a to vo výške 15,5% ročne podľa § 3 vyhlášky MS SR č. 87/1995 Z.z., teda úrok z omeškania vo výške 15,5% ročne zo sumy 1.167.280 eur od 22.01.2002 do 19.12.2012, čo predstavuje sumu vo výške 1.973.404,84 eura. Celkovo si potom žalobca uplatnil náhradu škody vo výške 2.700.000 eur,

ktorá pozostáva zo skutočnej škody, ušlého zisku a nemajetkovej ujmy spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 19.12.2012 do zaplatenia ako aj náhradu trov konania.

3. Takto ustálený skutkový stav veci po právnej stránke podľa § 1, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 3, § 9 ods. 1, 2, 3, 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že v konaní nebolo sporné, že žalobcovi boli dňa 21.01.2002 zaistené finančné prostriedky vo výške 1.167.280 eur štátnymi orgánmi v Maďarskej republike, ako ani že tieto finančné prostriedky boli žalobcovi vrátené na základe uznesenia Krajskej prokuratúry Košice I č. IKv 8/12 zo dňa 14.11.2012, právoplatným dňa 04.12.2012. Spornou v konaní bola otázka, či žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody voči štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodu zaistenia finančných prostriedkov žalobcu vo výške 1.167.280,- eur v období od 21.01.2002 do 19.12.2012 a ak áno, v akej výške je tento nárok žalobcu. Pri posudzovaní nároku žalobcu vychádzal predovšetkým zo zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Podľa tohto zákona štát zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zadržaním, zatknutím alebo iným obmedzením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe alebo nesprávnym úradným postupom, pričom tejto zodpovednosti sa štát nemôže zbaviť. Pri zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím ide o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu a to pri splnení troch podmienok, ktorými sú - nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, pričom tieto tri podmienky musia byť splnené kumulatívne. Základnou podmienkou podľa § 6 citovaného zákona je teda existencia právoplatného alebo bez ohľadu na právoplatnosť vykonateľného rozhodnutia, ktoré bolo ako nezákonné zrušené alebo zmenené, pričom právo na náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. V prípade nesprávneho úradného postupu sa v zmysle § 9 citovaného zákona vyžaduje, aby došlo k porušeniu povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, alebo nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb, pričom pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom. Žalobca však v konaní nešpecifikoval ani nekonkretizoval žiadne rozhodnutie, ktoré považuje za nezákonné a v dôsledku ktorého by mu mal vzniknúť nárok na náhradu škody, ktorej sa v konaní domáha. Rovnako žalobca neuviedol ani žiadny konkrétny úradný postup, ktorý považuje za nesprávny a ktorý by mal zakladať nárok na náhradu škody. Neuviedol ani žiadne skutkové okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, ktorého rozhodnutie považuje za nezákonné alebo ktorý postup považuje za nesprávny. Žalobca pritom neuviedol ani nekonkretizoval žiaden právny titul napriek tomu, že bol opakovane vyzývaný na doplnenie žaloby a boli mu zaslané vyjadrenia žalovaného, ako aj ostatných pôvodne žalovaných, v ktorých opakovane namietali, že žalobca neuviedol základnú podmienku pre priznanie nároku na náhradu škody - právny titul. Už len z uvedeného dôvodu nemohol nároku žalobcu uplatnenom v konaní vyhovieť a priznať žalobcovi náhradu škody voči štátu. Vo vzťahu k žiadosti žalobcu, ktorou v konaní pred súdom žiadal o poskytnutie lehoty na vyjadrenie sa, poukázal na to, že konanie je na súde vedené od roku 2015, t.j. viac ako tri roky, počas ktorých bol žalobca opakovane vyzývaný na preukázanie svojho nároku a na uvedenie podstatných skutočností, predovšetkým na konkretizovanie titulu, na základe ktorého sa domáha nároku na náhradu škody, avšak žalobca nevedel počas celého konania svoj nárok odôvodniť a neuviedol ani len základnú náležitosť, ktorou je špecifikácia právneho titulu, od ktorého svoj nárok odvodzuje. Návrhu žalobcu na poskytnutie lehoty na vyjadrenie preto nemohol vyhovieť, a to predovšetkým s poukazom na ustanovenie § 153 C.s.p., podľa ktorého sú strany povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a procesnej obrany včas, pričom tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Keďže žalobca neuviedol doposiaľ riadnu špecifikáciu svojho nároku spočívajúcu v uvedení konkrétneho právneho titulu, od ktorého odvodzuje svoj nárok, nemohol poskytnúť žalobcovi ďalšiu lehotu na vyjadrenie sa a doplnenie základných náležitostí žaloby a z tohto dôvodu odročiť pojednávanie, nakoľko by tým neúmerne predlžoval súdne konanie a spôsoboval

neodôvodnené prietahy v súdnom konaní, pričom poukázal na ustanovenie § 183 C.s.p., v zmysle ktorého súd môže pojednávanie odročiť len z dôležitých dôvodov, čo poskytnutie ďalšej lehoty na uvedenie základnej náležitosti spočívajúcej v konkretizovaní právneho titulu odôvodňujúceho uplatnený nárok rozhodne nemožno považovať, najmä ak žalobca už bol vyslovene súdom vyzvaný, aby uviedol konkrétny právny titul, od ktorého svoj nárok odvodzuje. V konaní postupoval v zmysle ustanovenia § 157 C.s.p., podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu veci. Rovnako nemohol vyhovieť žiadosti žalobcu o poskytnutie lehoty na zvolenie si právneho zástupcu, nakoľko žalobca mal viac ako tri roky čas a priestor na zvolenie si právneho zástupcu, avšak tak neučinil a navyše v konaní za žalobcu konal ako osoba oprávnená konať za žalobcu advokát, ktorý je riadne zapísaný do zoznamu advokátov vedený Slovenskou advokátskou komorou, pôsobiaci a vykonávajúci advokátsku prax. Z uvedených dôvodov požiadavky žalobcu, za ktorého ako oprávnená osoba v mene spoločnosti konal v súdnom konaní od počiatku advokát, spočívajúce v poskytnutí lehoty na vyjadrenie sa a na zvolenie si právneho zástupcu, vyhodnotil ako účelové a zavádzajúce, preto im nevyhoviel. Napriek skutočnosti, že žalobca neuviedol žiadne konkrétne nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, od ktorého odvodzuje uplatnený nárok na náhradu škody, pre úplnosť posúdil rozhodnutia vydané v rámci trestného konania ohľadom trestného stíhania a vrátenia zaistených finančných prostriedkov, ktoré žalobca uvádzal ako aj postup orgánov činných v trestnom konaní, pričom dospel k záveru, že žiadne z rozhodnutí, na ktoré žalobca v žalobe poukázal, t.j. rozhodnutie Generálnej prokuratúry SR č. VGPT397/04-9 zo dňa 02.12.2004, uznesenie PPZ, ÚBOK, ČVS: PPZ-29/BOK-V-I-2005 ako ani uznesenie Krajskej prokuratúry Košice I č. 1Kv/8/12-21 nebolo zrušené alebo zmenené pre jeho nezákonnosť. Zdôraznil, že žiaden príslušný orgán nevyhodnotil zaistenie finančných prostriedkov ako rozhodnutie v rozpore so zákonom. Navyše žalobca ani pri jednom z uvedených rozhodnutí nepreukázal, či podal proti takémuto podľa jeho názoru nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov, pretože len v takom prípade, t.j. v prípade podania riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu, je možné priznať nárok na náhradu škody s poukazom na § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Zároveň zdôraznil, že rozhodnutie o zaistení peňažných prostriedkov zo dňa 21.01.2002 bolo vydané štátnymi orgánmi Maďarskej republiky a preto Slovenská republika nemôže niesť zodpovednosť za takéto rozhodnutie. Taktiež rozhodnutie o vznesení obvinenia voči osobám E. L. C. K. F. bolo rozhodnutie štátnych orgánov Maďarskej republiky, za ktoré nie je možné uplatňovať si nárok na náhradu škody voči Slovenskej republike podľa zákona č. 514/2003 Z.z. V zmysle citovaného zákona Slovenská republika zodpovedá za nezákonné rozhodnutia a nesprávny úradný postup orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci v Slovenskej republike a nie za nezákonné rozhodnutia a nesprávny úradný postup orgánov verejnej moci iného štátu. K namietanému nesprávnemu úradnému postupu poukázal na to, že žalobca v konaní namietaný postup žiadnym spôsobom nekonkretizoval ani neuviedol, ktorý orgán sa vôbec mal dopustiť údajného nesprávneho úradného postupu, pričom navyše ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by počas celého trestného konania, ktoré bolo vedené voči osobám E. L. C. K. F. a v rámci ktorého boli zaistené finančné prostriedky žalobcu, bolo skonštatované, že v trestnom konaní došlo k nečinnosti alebo k porušeniu povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, k zbytočným prietahom v konaní alebo k inému nezákonnému zásahu do práv žalobcu. Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu pritom možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru prokurátorom, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky a žiadny takýto dôkaz z vykonaného dokazovania nevyplýva. Žalobca preto v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal splnenie ani len prvej základnej podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to preukázanie existencie nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Dospel preto k záveru, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu a z dôvodu nepreukázania prvej podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu sa už podrobne nezaoberal výškou uplatnenej náhrady škody, nakoľko to bolo neúčelné a logicky ani príčinnou súvislosťou medzi vznikom škody a existenciou nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. avšak úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže trovy konania neuplatnil a zo súdneho spisu žiadne jeho trovy ani nevyplývajú.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnúť rozsudok zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolanie odôvodnil tým, že v konaní neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že v konaní bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom, napadnuté rozhodnutie súdu je nezákonné, prekvapivé, postup súdu a napadnuté rozhodnutie sú v rozpore s právom na spravodlivý súdny proces a bolo porušené jeho právo na "rovnosť zbraní", nakoľko pri rozhodovaní prihliadal na písomné podania vo veci samej zo dňa 23.02.2016, 10.03.2016 a 14.04.2016, ktoré samostatne predložili tri štátne orgány zastupujúce žalovaného, avšak tieto vyjadrenia mu súd riadne nedoručoval a rozhodol na prvom pojednávaní vo veci samej. Vytkol prvoinštančnému súdu, že v konaní nepostupoval podľa ustanovení § 168, § 170, § 171 ods. 1 C.s.p., o predbežnom prejednaní veci, pričom tento postup súd prvej inštancie v konaní náležite nevysvetlil. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že až na prvom pojednávaní bol v krátkosti oboznámený, ktoré skutkové a právne tvrdenia sú podľa súdu prvej inštancie v konaní sporné a vzhľadom na procesný postup súdu prvej inštancie z dôvodu zložitosti veci, značného časového odstupom, nevyhnutnosti preveriť a porovnať stav s rozsiahlym spisovým materiálom z trestného konania vedeného voči iným tretím fyzickým osobám aj v maďarskom jazyku, žiadal súd, aby mu poskytol lehotu na predloženie podrobného písomného vyjadrenia vo veci samej, čo však súd prvej inštancie bez opodstatnenia neakceptoval a bez legitímneho opodstatnenia mu tým odňal možnosť vyplývajúcu z ust. §181 ods. 4 C.s.p. riadne prezentovať vec a efektívne uplatňovať práva v súdnom konaní. Nerešpektoval tiež jeho právo na právnu pomoc a zastupovanie zvoleným advokátom, vyplývajúce z ustanovenia § 89 C.s.p. a ust. čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň namietal, že súd prvej inštancie nevykonal riadne dokazovanie výsluchom, ktorý navrhoval vykonať v prítomnosti splnomocneného advokáta, a to za účelom zabezpečenia ochrany a uplatňovania jeho legitímnych práv klásť otázky vyslúchanej osobe, ktorá konala v jeho mene, namietal prípadné sugestívne a kapciózne otázky tak, aby bol riadne splnený účel výsluchu a zabezpečená rovnosť strán pri vykonávaní dôkazného prostriedku výsluchu. Pokiaľ súd prvej inštancie opodstatňuje nevykonanie dôkazov, ktoré sme navrhovali v konaní vykonať za prítomnosti osobitne splnomocneného advokáta, a neumožnenie vyjadriť sa k veci samej kvalifikovaným podrobným písomným vyjadrením, a to z dôvodu, že sa predĺži súdne konanie, namietal, že po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu, tento argument súdu prvej inštancie nemožno akceptovať. Namietol, že súd prvého stupňa postupoval arbitrálne, v rozpore so zásadou materiálnej podstaty ochrany práva. V danom prípade, kedy bol ukrátený na svojich právach v dôsledku postupu a rozhodnutí štátnych orgánov žalovaného, súd prvej inštancie nerešpektoval základné princípy súdneho konania vyplývajúce z ust. čl. 6 ods. 1 C.s.p., pričom vzhľadom na časové súvislosti danej veci sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s prípadným aplikovaním a posudzovaním veci podľa ust. zák. č. 58/1969 Zb., na ktoré v konaní upozorňoval. Zdôraznil, že v konaní nebolo sporné, že v dôsledku úkonov orgánov verejnej moci mu boli viac ako 10 rokov zadržované peňažné prostriedky vo výške 1.167.280 eur a rovnako nebolo sporné, že trestné konanie, v rámci ktorého boli peňažné prostriedky zadržované, bolo skončené zastavením z dôvodu, že tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Pri objektívnom posudzovaní veci je nevyhnutné dospieť k záveru, že po pozbavení jeho práva disponovať s majetkom, mať úžitok z tohto majetku počas obdobia viac ako 10 rokov, mu priamo v príčinnej súvislosti s úkonmi orgánov verejnej moci, vznikla škoda. Závery súdu prvej inštancie vo vzťahu k posudzovaniu veci samej sú hypotetické, nepresvedčivé, predčasné a sú v rozpore so skutočným stavom veci. Pokiaľ mu súd prvej inštancie vytýka, že v konaní nepreukázal svoje tvrdenia a nároky, namieta, že práve súd prvej inštancie mu svojím postupom v konaní nezákonne zamedzil preukázanie jeho tvrdení v rámci vykonania riadneho dokazovania. Súd prvej inštancie použité ustanovenia právnych predpisov interpretoval nesprávne, v rozpore s ustálenou judikatúrou a v rozpore s princípmi spravodlivosti, teda vec nesprávne právne posúdil a svojím postupom a napadnutým rozsudkom protiprávne poskytol širšiu ochranu žalovanému, na úkor jeho legitímnych práv. Súd prvej inštancie preto postupoval a rozhodol nezákonne, napadnutý rozsudok je v rozpore so základným princípom všeobecnej spravodlivosti, a preto žiadal odvolaniu v celom rozsahu vyhovieť.

5. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že sa nestotožňuje s dôvodmi podaného odvolania a tieto v celom rozsahu odmieta. V zhode so

súdom prvej inštancie je toho názoru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal splnenie ani len prvej základnej podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a to preukázanie existencie nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, pričom k namietanému zaisteniu peňažných prostriedkov došlo dňa 21.01.2002 zo strany štátnych orgánov Maďarskej republiky, a z toho dôvodu nejde a nemôže ísť o rozhodnutie, resp. postup, za ktorý nesie zodpovednosť Slovenská republika. Nesúhlasil ani s odvolacou námietkou žalobcu že v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku malo byť porušené jeho právo na súdnu ochranu, mala mu byť odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené od 01.07.2016 je účinný C.s.p., ktorý sa s poukazom na ust. 470 ods. 1 C.s.p. aplikuje aj na toto súdne konanie. Za účelom zefektívnenia dokazovania v civilnom sporovom konaní, C.s.p. zaviedlo novú koncepciu koncentrácie konania. Zmyslom tejto koncentrácie konania je zabezpečiť, aby sa určité procesné úkony vykonali v určitej fáze sporového konania. C.s.p. tým zvýšil procesnú zodpovednosť sporých strán a ich zodpovedný prístup k povinnosti tvrdenia a k dôkaznej povinnosti. "Koncentrácia konania je nielen faktorom, ktorý stimuluje aktivitu účastníkov konania, ale aj spôsobom, ako konanie zhospodáriť, pretože účastníci musia do istého, v zákone určeného momentu uviesť všetko (skutkové tvrdenia a dôkazy), na čom chcú postaviť svoj nárok, resp. poprieť nárok protistrany. Koncentrácia konania tak eliminuje negatíva rôznych procesných taktík účastníkov a umožňuje súdu, aby do určitej doby skompletizoval skutkový aj dôkazový materiál." (Stevček, M. Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 750 s.). Skutkové tvrdenie o tom, ktoré rozhodnutie alebo ktorý úradný postup považuje žalobca za nezákonný a ktorý je zároveň titulom uplatneného nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, je nesporne prostriedkom procesného útoku. Označenie tohto titulu je totiž predpokladom toho, aby súd vedel, čo má byť predmetom dokazovania pred tým, ako vydá rozhodnutie v merite veci. Právny titul, na základe ktorého si žalobca uplatňuje nároky v civilnom súdnom konaní, tak mal byť riadne špecifikovaný už v samotnej žalobe, avšak nestalo sa tak ani do vydania napadnutého rozsudku, pričom uvedený nedostatok v priebehu konania žalovaná strana, vrátane Generálnej prokuratúry SR konajúcej za štát, opakovane namietala a všetky písomné vyjadrenia boli žalobcovi riadne doručené. Dňa 23.01.2019 sa predmetnej veci konalo pojednávanie, na ktorom bol za žalobcu prítomný E.. E. F.. Zo zápisnice z tohto pojednávania o.i. vyplýva, že po tom čo namietal, že sa stále nevie kvalifikovane vyjadriť k podanej žalobe, nakoľko žalobca stále neoznačil, ktorý úradný postup alebo ktoré rozhodnutie považuje za nezákonné, žalobca namietal, že podľa jeho názoru je žaloba napísaná tak, aby z nej bolo skutkovo aj právne zrozumiteľné, čoho sa domáha. Z predmetnej zápisnice ďalej vyplýva, že žalobca v nadväznosti na uvedený argument žalovaného uviedol, že prichádzame do situácie, že žalobca by mal byť vypočutý ako účastník konania a v tom prípade poukázal na tú skutočnosť, že žalobca nemá právneho zástupcu, a v prípade, že by sa súd rozhodol vypočuť žalobcu - tento nemôže sám sebe klásť otázky okrem kladení otázok žalovanej aj právny zástupca žalobcu má právo klásť otázky vypočúvajúcemu žalobcovi. Na otázku súdu, prečo si žalobca doposiaľ nezvolil právneho zástupcu žalobca uviedol, že ku dnešnému dňu žalobca nevie, ktoré okolnosti a skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné a ktoré nie. Následne po tom, ako súd prvej inštancie strany sporu oboznámil, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, žalobca požiadal, aby mu bola poskytnutá lehota na vyjadrenie a na zvolenie si právneho zástupcu v zmysle toho, čo bolo súdom uvedené. Zdôraznil, že dôkazné bremeno v spore znáša žalobca. Žalobca mal pritom s poukazom na ust. § 181 ods. 1 C.s.p. na prvom pojednávaní vo veci predniesť podstatný obsah žaloby, a to súčasne s vyjadrením sa k námietkam žalovanej k podanej žalobe, tak ako boli uvedené vo vyjadrení sa žalovanej k žalobe. Žalobcovi bolo pritom od roku 2016 známe stanovisko všetkých pôvodne troch zástupcov Slovenskej republiky, ktorý v zhode namietali o.i. aj nedostatočnú špecifikáciu titulu, z ktorého si žalobca uplatňuje nárok na súde. To znamená, že žalobca s poukazom na ust. § 181 ods. 1 C.s.p. mal byť pripravený a na pojednávaní dňa 23.01.2019 sa mal riadne k uvedenej námietke vyjadriť. Žalovaný mal pritom na prípravu na pojednávanie dostatok času, keďže od roku 2016 mu bolo známe stanovisko žalovanej a mal teda aj dostatok času zvoliť si právneho zástupcu. Na pojednávaní konanom dňa 23.01.2019 neuviedol nič nové a keďže žalobca sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jej ostatným vyjadrením sa k žalobe, vyzval ho, aby tak urobil. Žalobca napriek tomu, že jeho zástupca prítomný na pojednávaní má právnické vzdelanie a pritom je zapísaný aj v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory, sa odmietol vyjadriť k vyjadreniu žalovanej, ktoré mu pritom bolo niekoľko rokov známe a ktoré navyše bolo podstatné pre ďalšie konanie súdu. Žalobca v konaní postupoval v rozpore so zásadou hospodárnosti konania vyjadrenou v čl. 8 C.s.p. a pokiaľ by súd prvej inštancie poskytol žalobcovi lehotu na vyjadrenie a na zvolenie si právneho zástupcu, takýto postup súdu by viedol k prietahom v konaní. Súd pritom

aj s poukazom na čl. 5 C.s.p. môže odmietnu procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo vedú k nedôvodným prietahom. Takýto postup súdu by bol súčasne v rozpore so zásadou koncentrácie konania, ktorej účelom a zmyslom je práve prispieť k rýchlosti konania a zabrániť zdržiavaniu konania a motivačne pôsobiť na strany sporu, aby procesné úkony vykonávali včas. Žalobcovi nič nebránilo vysporiadať sa s jeho námietkami, ktoré mu boli známe od roku 2016 tak, aby sa k nim mohol relevantne vyjadriť na pojednávaní dňa 23.01.2019. Pokiaľ tak žalobca neurobil, nemožno dospieť k inému záveru, ako takému, že nekonal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

S poukazom na vyššie uvedené konštatoval, že rozsudok zo dňa 15.02.2019 o zamietnutí žaloby je vecne správny.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach dôvodov podaného odvolania podľa § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 C.s.p. a podľa § 378 ods. 1 C.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Žalobca v preskúmvanej veci podanou žalobou uplatnil proti žalovanému nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci podľa zák. č. 514/2003 Z.z., pričom vznik uplatnených nárokov odvodzoval od toho, že dňa 21.01.2002 boli štátnymi orgánmi Maďarskej republiky pri pokuse o ich prevoz na územie Slovenskej republiky E. L. C. K. F. zaistené jeho finančné prostriedky vo výške 1.167.280 eur, ktoré mu, po tom, ako bolo dňa 02.12.2004 Generálnou prokuratúrou SR prevzaté trestné konanie proti obvineným E. L. C. K. F., uznesením vyšetrovateľa PPZ, UBOK Košice, odbor Východ ČVS: PPZ-29/BOK-V-I-2005 zo dňa 25.07.2005 bolo proti E. L. C. K. F. začaté trestné stíhanie, na základe právnej pomoci boli zaistené peňažné prostriedky vyžiadané z Maďarskej republiky, ktoré boli Krajskej prokuratúre Košice I odstúpené dňa 01.06.2012, pričom dňa 15.10.2012 Krajská prokuratúra Košice I uznesením č. 1Kv 8/12-21, právoplatným dňa 10.11.2012, podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie vedené proti obvineným E. L. C. K. F. zastavila a uznesením Krajskej prokuratúry Košice I č. 1Kv 8/12 zo dňa 14.11.2012, právoplatným dňa 04.12.2012, boli Krajskou prokuratúrou Košice I zaistené finančné prostriedky vo výške 1.167.280,- eur vrátené žalobcovi. Takto bol skutkový stav veci ustálený aj súdom prvej inštancie.

8. Odvolací súd vzhľadom na doterajší priebeh konania a obsah spisu v danej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne a správne ustálil skutkový stav, ktorý správne posúdil aj po právnej stránke, keď dospel k záveru že nie sú splnené zákonom stanovené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., nakoľko tu absentuje rozhodnutie orgánu štátu, ktoré by bolo na základe opravného prostriedku uplatneného žalobcom pre nezákonnosť zrušené a rovnako tak nemožno postup orgánov činných v trestnom konaní v Slovenskej republike považovať za nesprávny úradný postup, ktorý by mohol viesť k vzniku zodpovednosti za škodu uplatnenej podanou žalobou. Prvoinštančný súd správne poukázal aj na to, že žalobca doposiaľ dostatočne konkrétne neoznačil nezákonné rozhodnutie ani nesprávny úradný postup, ktoré majú zakladať ním uplatnený nárok na náhradu škody. To však nič nemení na tom, že bez ohľadu na uvedené žiadne zo žalobcom označených rozhodnutí a postupov zodpovednosť žalovaného za tvrdenú škodu založiť nemôže. Odvolací súd sa bez ďalšieho v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktoré sú podrobne zhrnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom náležite sú vysvetlené aj úvahy, ktoré k týmto záverom viedli, na ktoré odvolací súd v podrobnostiach odkazuje s tým, že vzhľadom na obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré bez akýchkoľvek pochybností spĺňa všetky náležitosti rozsudku vyplývajúce z ust. § 220 C.s.p., považuje za nadbytočné dopĺňať ďalšie dôvody.

9. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta, že v konaní bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom a bolo porušené jeho právo na "rovnosť zbraní", nakoľko pri rozhodovaní súd prihliadal na písomné podania vo veci samej zo dňa 23.02.2016, 10.03.2016 a 14.04.2016, ktoré mu neboli riadne doručené, pričom prvoinštančný súd v konaní nepostupoval podľa ustanovení § 168, § 170, § 171 ods. 1 C.s.p., o predbežnom prejednaní veci a k oboznámeniu, ktoré skutkové a právne tvrdenia sú podľa súdu prvej inštancie v konaní sporné, došlo až na prvom pojednávaní, na ktorom mu súd neposkytol lehotu na predloženie podrobného písomného vyjadrenia vo veci samej a nerešpektoval ani jeho právo na právnu pomoc a zastupovanie zvoleným advokátom, v prítomnosti ktorého mal byť vykonaný aj ním navrhovaný výsluch, odvolací súd tieto námietky považuje za neopodstatnené. Pokiaľ ide o písomné vyjadrenia žalovaného, z obsahu spisu vyplýva, že tieto boli žalobcovi riadne doručené ešte v roku 2016, pričom žalobcovi bola súdom prvej inštancie na jeho žiadosť vyhotovená kópia celého spisu podľa stavu do 31.12.2017 a táto mu bola doručená. Žalobca tak mal nepochybne v priebehu konania dostatok príležitostí oboznámiť sa s obranou žalovaného a vyjadriť sa k nej. Pokiaľ ide o neuplatnenie inštitútu predbežného prejednania veci, v tomto smere je na úvahe súdu, či sa mu jeho využitie javí ako vhodné a hospodárne, pričom procesný postup súdu prvej inštancie v

danej veci nemožno považovať za nesprávny. V kontexte s právom na spravodlivý proces pritom možno v tomto smere poukázať na to, že súd prvej inštancie žalobcovi v priebehu celého konania ktoré začalo dňa 03.12.2015, vrátane pojednávania uskutočneného dňa 23.01.2019, nepochybne poskytol dostatočný priestor na uplatnenie jeho tvrdení a argumentácie (prostriedkov procesného útoku), a preto o porušení jeho práva na spravodlivý proces nemožno ani len uvažovať. Nedôvodne v tomto smere žalobca vytyka súdu prvej inštancie aj to, že mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že mu neposkytol časový priestor na zabezpečenie splnomocnenia advokátom. Štatutárny orgán (riaditeľ) žalobcu E. E. F. je totiž sám advokátom, pričom navyše o poskytnutie času na splnomocnenie advokáta žiadal na pojednávaní konanom dňa 23.01.2019, teda po viac než troch rokoch po podaní žaloby a za daného stavu nemožno jeho žiadosť hodnotiť inak, než ako účelovú s prvkami zneužitia práva. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žiadne procesné práva žalobcu v preskúmvanej veci neboli porušené.

10. Nedôvodne tiež žalobca namieta, že súd prvého stupňa postupoval arbitrárne, v rozpore so zásadou materiálnej podstaty ochrany práva a nerešpektoval základné princípy súdneho konania vyplývajúce z ust. čl. 6 ods. 1 C.s.p., pričom sa vzhľadom na časové súvislosti danej veci nevysporiadal s prípadným aplikovaním a posudzovaním veci podľa ust. zák. č. 58/1969 Zb., na ktoré v konaní upozorňoval, hoci v konaní nebolo sporné, že v dôsledku úkonov orgánov verejnej moci mu boli viac ako 10 rokov zadržované peňažné prostriedky vo výške 1.167.280 eur a rovnako nebolo sporné, že trestné konanie, v rámci ktorého boli peňažné prostriedky zadržované, bolo skončené zastavením z dôvodu, že tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci a nakoľko nemohol disponovať so svojím majetkom a mať z neho úžitok počas obdobia viac ako 10 rokov mu priamo v príčinnej súvislosti s úkonmi orgánov verejnej moci, vznikla škoda. Samotná existencia rozhodnutia alebo postupu orgánu štátu, ktorou mohlo byť potenciálne nepriaznivo zasiahnuté do majetkovej sféry dotknutej osoby, totiž na vznik zodpovednosti za prípadnú vzniknutú ujmu nepostačuje, keď pre jej vznik je v súlade s platnou právnou úpravou nevyhnutné, aby išlo o zásah nezákonný, za ktorý možno považovať výlučne rozhodnutie orgánu štátu zrušené pre nezákonnosť alebo kvalifikovaný nesprávny úradný postup. Ich existencia však v danej veci preukázaná nebola, preto neboli splnené ani predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu tvrdenú žalobcom a nemôže preto obstať ani argumentácia žalobcu potrebou kompenzácie ujmy, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku dočasnej straty možnosti dispozície s peňažnými prostriedkami.

11. Napokon, neopodstatnene žalobca v odvolaní (hoci len všeobecne) namieta i to, že súd prvej inštancie použité ustanovenia právnych predpisov interpretoval nesprávne, v rozpore s ustálenou judikatúrou a v rozpore s princípmi spravodlivosti, a teda vec nesprávne právne posúdil. Súd prvej inštancie v danom prípade aplikoval správne interpretované ustanovenia zák. č. 514/2003 Z.z., nakoľko z tvrdení samotného žalobcu vyplýva, že škoda uplatnená podanou žalobou mu mala vzniknúť až po nadobudnutí účinnosti citovaného zákona. Pre úplnosť však v tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že vzhľadom na absenciu nezákonného rozhodnutia orgánu štátu a nesprávneho úradného postupu by neboli splnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu ani v prípade aplikácie zákona č. 58/1969 Zb.

12. Súdu prvej inštancie teda nemožno v preskúmvanej veci vytknúť žiadne procesné pochybenie ani pochybenie pri skutkovom a právnom posúdení otázky vzniku nároku žalobcu na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z., pričom žalobca ani vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali odlišné právne posúdenie tejto otázky odvolacím súdom. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1,2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 C.s.p., avšak úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keď je celkom zjavné, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby

uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).